

එක්සත් ජනපද ෆෙඩරල් හා යුරෝපීය බැංකුවල නවතම පියවර
Latest moves by Fed and European Central Bank

“නව සාමාන්‍යය” වනාහි මූල්‍ය පරපෝෂිතභාවය හා කොල්ලය යි

Financial parasitism and looting are the "new normal"

2012 සැප්තැම්බර් 17

“නව සාමාන්‍යය” වනාහි මූල්‍ය පරපෝෂිතභාවය හා කොල්ලය යි

පසුගිය සතියේ නිවේදනය කල ඊනියා ප්‍රමානාත්මක ලිහිල් කිරීමේ තෙවැනි වටය යටතේ මූල්‍ය වෙලඳපොල සඳහා සීමාන්තිකව සහාය පලකිරීමට එක්සත් ජනපදයේ ෆෙඩරල් රිසර්ව් බැංකුව ගත් තීන්දුව ද බැඳුම්කර වෙලඳපොලවල මැදිහත් වීම සඳහා ඊට කලින් යුරෝපය ගත් තීන්දුව ද එකට ගත් විට, ලෙහිමන් බුද්‍රස් කඩා වැටීමත් සමග ම ආරම්භ වූ ගෝලීය ධනෝච්චර ආර්ථික අර්බුදයේ නව අවධියක් සටහන් කරයි.

2008 සැප්තැම්බරයේ මූල්‍ය වෙලඳපොලවල කඩා වැටීමක් අද්දරට පැමිණි තැන් පටන් වසර 4ක් ගෙවෙන තැන, ගෝලීය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයට වඩ වඩාත් මුදල් පොම්ප කිරීමට ලෝකයේ ප්‍රමුඛ බැංකු ගෙන ඇති තීන්දුවල “සාමාන්‍ය” කොන්දේසි යැයි වරෙක සලකනු ලැබූ දෙය කරා පෙරලා යාම පිලිබඳ අපේක්ෂාවක් නොමැති බව පෙන්නුම් කරයි.

බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවලට දක්වන සහාය අඩු කරනවා වෙනුවට ෆෙඩරල් බැංකුව, එය වැඩි කරමින් සිටියි. එහි මුල් මැදිහත්වීම් ක්‍රියාවට නගන ලද්දේ කාල වකවානු සහිතවය. එහි නවතම තීන්දුව තුලින් ෆෙඩරල් මහ බැංකුව සීමාන්තික පොරොන්දුවක් දී තිබේ. ගිනැන්ෂියල් ටයිම්ස්හි එක් ලිපියක සිරස් තලය අනුව “මහ බැංකුව එහි ප්‍රවේශයන් සීමාවක් නොදක්වන තරම් දුරකට ගෙන ගොස් ඇත.”

ඊටත් වඩා එහි කැපවීමේ ක්‍රමය ප්‍රධාන හැරීමක් සලකනු කරයි. භාන්ඩාගර බැඳුම්කර මිලදී ගැනීම කෙසේ වෙතත්, මාසයකට ඩොලර් බිලියන 40 බැගින්, බැංකු හා ආයෝජන ආයතනවලින් ඇපකර-පිටුබලය සහිත බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට මහ බැංකුව සූදානම් වේ. ආර්ථික කඩාවැටීමේ වෙඩිනුල පත්තු කල “විසකුරු වත්කම්” සමහරක් ඉවත දැමීමට එමගින් බැංකුවලට අවස්ථාව සම්පාදනය කරනු ඇත.

මහ බැංකුවේ කර්තව්‍යය සාදය ඇරඹීමට ඔන්න මෙන්න කියා තිබිය දී අතසෝදන බඳුන ඉවත් කිරීම යයි කතාවක් තිබුණි. තවදුරටත් එසේ නොවේ. දැන්

මහ බැංකුව අද්දරත් කරගෙන සිටින්නේ, මධ්‍යසාර ප්‍රතිශතය වැඩි කරමින් සැපයුම් සීමාන්තිකව ඉහල නැංවීමට වගබලා ගැනීමටයි.

තීන්දුවට තර්කාන්විත බවක් ගෙන දෙමින් මහ බැංකු සහායනි බෙත් බර්නාන්කෝ, එක්සත් ජනපදයෙහි රැකියා වර්ධනය, පහල වැටුප් මට්ටම්වලදී පවා ජනගහනයේ වර්ධනයට අනුකූල නොවන තරම් ඉහල විරැකියා මට්ටමේ අඛණ්ඩ නැගීම හා එක්සත් ජනපද ආර්ථිකයේ රක්ත හීන වර්ධන වේගය යනාදිය ගැන කතා කළේය. සම්මත න්‍යායට අනුව බැංකුවේ මැදිහත්වීම, තවදුරටත් පොලී අනුපාත පහල දමනු ඇතැයි ද එනමින් සමාගම්වලට ආකර්ශනීය ආයෝජන තීන්දු ගැනීමට ඉඩ සලසමින් ආර්ථික වර්ධනයට ද ඒ හරහා සේවා නියුක්තිය ඉහල දැමීමට ද හේතු වනු ඇතැයි සැලකේ.

එහෙත් මූල්‍ය කවයන්හි අනෙක් සියල්ලත් මෙන් ම බර්නන්කෝ ද මැනවින් දන්නා පරිදි උක්ත කොන්දේසි සැපිරිය නොහැක. ව්‍යාපාර, සියල්ලටම ඉහලින් මූල්‍ය ආයතන, අඛණ්ඩව ලාභ පොදිගසා ගන්නා නමුත් එම ලාභ නව නිෂ්පාදනයන්හි ආයෝජන සඳහා අවශ්‍ය මුදල් සැපයීමට පාවිච්චි කරන්නේ නැත. ඒ වෙනුවට ඒවා යොදන්නේ සමපේක්ෂන අරමුණු ඉටුකරලන දැවැන්ත මුදල් සංචිත රාශිකරනයට ය.

වඩ වඩාත් සිදුවෙමින් පවතින්නේ, යුරෝපයේ ද එක්සත් ජනපදයේ ද ආන්ඩු වැටුප් පහල හෙලීමට ද එනමින් පාරිභෝගික ඉල්ලීම අවම කිරීමට ද තුඩුදී ඇති වියදම් කප්පාදුවයි. යුරෝපීය මහ බැංකුව පනවා ඇති එක් කොන්දේසියකි, එය මිලදී ගන්නා බැඳුම්කර අයිති රටවල් වියදම් කැපීම හා විරැකියාව ඉහල දැමීමට තුඩුදෙන කප්පාදු වැඩපිලිවෙලක් කල් තියා සූදානම් කල යුතුය යන්න. එක්සත් ජනපදය තුල, ආන්ඩුවේ වියදම් කැටි කරමින් තිබෙන අතර කප්පාදු ස්වයංක්‍රීයවම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කොන්ග්‍රසය මුලදී ගත් තීන්දුව ක්‍රියාවට නැගූවිට, ඊනියා “මූල්‍ය ප්‍රපාතය” ඉස්මත්තට ඒමත් සමග මෙම වසර අවසානයේදී තත්වය තව දුරටත් පිරිහී යනු ඇත.

වචනයේ මොනසම්ම හෝ අර්ථයකින් මහ බැංකුවේ තීන්දුව ආර්ථික “පුනර්ජීවනය” අරමුණු කර ගත්තක් නොවේ. වෙළඳපොළට එහි මැදිහත් වීමෙන් අරමුණු කරන්නේ තත්‍ය ආර්ථිකය තුළ ආයෝජනය කිරීමෙන් නොව, මූල්‍ය මෙහෙයුම් ඔස්සේ සංගතවල, සියල්ලටම ඉහලින් බැංකු හා මූල්‍ය ආයතනවල ලාභ හා වත්කම් ඉහල දමමින් කොටස් වෙළඳපොළ හා වත්කම්-පිටුබලැති සුරැකුම්පත්වල මිල නැංවීම ය. වෙනත් වචනවලින් කියතොත්, ලෙන්මන් බුදුරස් කඩාවැටීමට හා එක්සත් ජනපද හා ලෝක ආර්ථික පද්ධතිය දිය කර හැරීමේ ආසන්නයට ගෙනවිත් තිබෙන එකී මූල්‍ය පරපෝෂිතභාවයම බැංකුවේ නිල පිලිවෙත වී තිබෙන බවයි.

මෙම පිලිවෙත සේවය කරන පන්ති අවශ්‍යතාවන් ඒවායේ ක්‍රියාවට නැගීම හා එහි පලවිපාකයන්ගේ ස්වභාවය යන කාරණා දෙකෙන් ම දැක ගත හැකි වනු ඇත.

15෫෦ දින සිඬිනි මෝනින් හෙරල්ඩ් පුවත්පතේ පලවූ ලිපියක මූල්‍ය මාධ්‍යවේදී මයිකල් වෙස්ට් මෙකී පලවිපාක නිවැරදි ආකරයෙන් ඉස්මතු කළේ ය.

“‘බෙදාහරින්නැයි’ ඔවුන් බැංකුවෙන් ඉල්ලා සිටියි.” යයි ඔහු ලිවීය. “‘අසමත්වීමේ’ පලවිපාක ‘ගොරනර’යැයි ඔවුහු මොර දුන්නෝ ය.” එවිට බර්නන්කේ, “අවසානයේදී මුදල් අවිච්ඡිද්‍යා ගැසීමේ වාසනාව ද” සමග “වෝල්විදියේ වැසියන්ට අවනත වූවේ ය. අනතුරුව ඔවුන් එය සැරසුවේ විරැකියාවට පිලියමක් ලෙසය. යථාර්තයෙන් ගත් කල, බැංකුවලට ඔවුන්ගේ නොවටිනා උකස්කර නය මාසයකට ඩොලර් බිලියන 40 බැගින් බදුගෙවන්නන්ගේ කර මත පැටවීමට ඉඩ ලැබේ.”

ඔහු සඳහන් කල පරිදි, බැංකුව මිලදී ගන්නේ හුදෙක් ආන්ඩුවේ බැඳුම්කර පමනක් නොවේ. “වෝල්විදියේ ශේෂ පත්‍රවල ගොඩගැසී ඇති උකස්කර-පිටුබලැති සුරැකුම් පත් ද මිලට ගැනෙයි.”

බැංකුවේ තීන්දුව ගෝලීය ප්‍රතිවිපාක ජනනය කරනු ඇත. ඒ සියල්ල කම්කරුවන්ගේ මෙන්ම ලෝකයේ දිලිඳු ම ජනයාගේ සමාජ හා ආර්ථික තත්වයන් මත දරනු ලෙස බලපානවා ඇත. තීන්දුව ප්‍රකාශයකට පත් කල වහාම පාරිභෝගික භාණ්ඩ සමපේක්ෂනයක නව වටයක ඇරඹුම සනිටුහන් කරමින් තෙල් හා ගෑස් මිල ගනන් ඉහල නැංගේ ය.

මෙය ප්‍රවාහනය මෙන් ම ආහාර පිසීම හා උනුසුම් කිරීමේ කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා ඉන්ධන මිල මත ද බලපානු ඇති අතර ප්‍රධාන ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල උද්ධමනට තුඩු දෙනු ඇත. බිලියන සංඛ්‍යාත ජනයාගේ යහපැවැත්ම සඳහා තීරණාත්මක ඉරිඟු, තිරිඟු හා සෝයා බෝංචිවල මිලගනන් මේ වනවිටත් ඉහල යාම ආරම්භ වී තිබේ.

මුදල් අවිච්ඡිද්‍යා ගැසීම මගින් බැංකුව ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළෙහි එක්සත් ජනපද ඩොලරයේ වටිනාකම

බාලිඳු කර තිබෙන අතර මෙතයින් යුරෝවේ වටිනාකම ඉහලයාමෙන් යුරෝපයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් එල්ල කරනු ඇත. මෙය තවදුරටත් අපනයනය කප්පාදු කිරීමට මෙහෙයවනු ඇතිවාක් මෙන් ම සමාගම්වල තරගය එන්ට එන්ටම අසිරු වීමත් සමග විරැකියාව උග්‍ර වීමට හේතු වනු ඇත.

මුදලේ වටිනකම් ඉහල යාමී දැනටමත් නිෂ්පාදනය මත බරපතල ලෙස බලපා තිබෙන බ්‍රසීලය හා ඔස්ට්‍රේලියාව වැනි රටවල් ද දැඩි ලෙස බලපෑමට නතු වෙනු ඇත. ජාතික ආන්ඩු තමන්ගේ අපනයන වෙළඳපොළවල් පවත්වා ගැනීමට තරග කරන තතු යටතේ ඩොලරය තවදුරටත් බාලිඳු කරන ලෙස යෙදෙන පීඩනය, “මූල්‍ය යුද්ධ” පිලිබඳ ශක්‍යතාවය ඉහල නංවයි.

බැංකුවේ තීන්දුව තුළ දේශපාලන අරමුණක් ද තිබේ. 2008 වසරේදී ලෙන්මන් බුදුරස් කඩාවැටීම රිපබ්ලිකානු ප්‍රතිවාදියා වූ ජෝන් මැකෙන් පරයා බැරැක් ඔබාමාගේ තේරී පත්වීම පිටුපස ඇමෙරිකානු පාලක ප්‍රභූවේ ප්‍රධාන කොටස්වල සහය ගොනු කර ගැනීමේදී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කළේ ය.

මෙම වසරේ මැතිවරනයට කලින් බැංකුව ගත් මෑතම තීරනය ද ඒ අයුරින් ම ඔබාමා යලි ධුරයට තෝරා පත් කර ගැනීම සඳහා ගැමිමක් ලබා දෙනු ඇත.

එහෙත් වඩාත් වැදගත් දේශපාලනික නිගමන වන්නේ, කම්කරු පන්තිය විසින් උකහා ගත යුතු පාඩම් ය. එක්සත් ජනපදයේත් ගෝලීය වසයෙනුත් කම්කරු පන්තියේ රැකියා, ජීවන තත්වයන් හා සමාජ තත්වයේ වියදමින් මූල්‍ය පරපෝෂිතබව පිම්බීමට ගත් තීන්දුවල ධනවාදී පද්ධතියේ ඓතිහාසික අර්බුදය හා බංකොලොත් භාවය පිලිබඳ තවත් බලගතු ප්‍රකාශනයකි. කලඑලි බැසීමට සුදානමින් සිටින ආර්ථික “ප්‍රකෘතියක්” ඇත්තේ නැත.

එක්සත් ජනපදයේ ටෙඩ් රොස්ට් රිසව් බැංකුව හා යුරෝපීය මධ්‍යම බැංකුව නියෝජනය කරන බැංකු හා මූල්‍ය අවශ්‍යතාවන්ට වැඩපිලිවෙලක් තිබේ. එනම් ඒවා පරපෝෂිතබව, පද්ධතිගත කොල්ල කෑම හා ජනතාව හිඟමනට ඇද දැමීම සමග එකට අත්වැල් බැඳගෙන යන බවයි.

එක්සත් ජනපදයේත් ජාත්‍යන්තරවත් කම්කරු පන්තිය අවසානය දක්වාම සටන් වැදීමට අදිටන් කරගත් තමන්ගේ ම ස්වාධීන වැඩපිලිවෙලක් සකසා ගත යුතුය. ලාභ ශ්‍රමය වෙනුවට මානව අවශ්‍යතාවන් තෘප්ත කිරීමට යොදා ගන්නා බිලියන ගනන් කම්කරුවන් විසින් නිෂ්පාදිත සම්පත්වලින් ආභ්‍යාස සංවිධිත සමාජවාදී ආර්ථිකයක් ස්ථාපිත කිරීමේ පලමු හා අවිවාදිත පියවර වසයෙන් බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන සමාජ සන්තක කිරීමට කැපවූ කම්කරුවන්ගේ ආන්ඩු පිහිටුවීම සඳහා අරගලයක් එය විසින් ආරම්භ කල යුතුය.

නික් බිම්ස්